

Attitudes towards gender-inclusive language in Finland

ALEXANDRA PUKÁNSZKY

UNIVERSITY OF DEBRECEN

9. 9. 2022.

Introduction

Gender equality: central issue since the 1960s

- E.g. employment, politics (European Commission, 2017)

	Finland	EU
Rate of women in parliament (%, 2011)	43	26
Employment rate of women (%, 2011)	68,2	58,6
Overall gender pay gap (%, 2014)	24,5	39,8

Linguistic sexism: discussed since the 1970s

- E.g. dictionaries: Nykysuomen sanakirja (Karlsson, 1974)

määrätietoinen nuorukainen 'determined young man'

nöyrä vaimo 'humble wife'

Gender-exclusive words in Finnish

No grammatical genders □ vocabulary

Masculine compounds in profession names (e. g. *-mies* 'man', *-herra* 'sir')

- Decrease
- E.g. Bible translations (Baksa, 2019)

1642	1776	1938	1992	
Maanherra	maaherra	maaherra	käskynhaltija	<i>governor</i>
calamies	kalamies	kalastaja	kalastaja	<i>fisher</i>
sotamies	sotamies	sotilas	sotilas	<i>soldier</i>
Sadanpäämies	sadanpäämies	sadanpäämies	sadanpäällikkö	<i>centurion</i>

Gender-exclusive profession names

Still in use (Engelberg, 2018; Tillilä, 2020)

- E.g. *asiamies* 'business+man, agent',
virkamies 'office+man, official',
esimies 'fore+man, superior',
puhemies 'speech+man, chair',
valtionpäämies 'state+head+man, head of state',
kaivosmies 'mine+man, miner'

Reasons (Karppinen, 2007):

- Sticking to tradition
- Familiarity
- Preserving clarity

Gender-inclusive language: cons

Heikkinen (2017), Rydman (2021):

Unfamiliar, unnatural new words

- E.g. *esimies* 'fore+man' > *esihenkilö* 'fore+person'

-mies: its meaning has faded

- *talonpoika* 'house+boy, peasant' – *talonmies* 'house+man, janitor'
- *lentoemo* 'flight+mother, flight attendant'

Language is not important

No possibility to talk about genders

Gender-inclusive language: cons

Restricting the freedom of speech

Destroying cultural and historical heritage

Eliminating biological reality

Destroying traditional parental roles and family structure

- Renewal of Parental Leave Act (2022)
- *äitiysvapaa* 'maternity leave', *isyysvapaa* 'paternity leave' > *vanhempainvapaa* 'parental leave'

Gender-inclusive language: pro

Tiililä (2020):

Understandability and clarity

- 9th Article of Administrative Act

Rapid change of vocabulary

- E.g. technological development, social media

Meaning of *-mies* hasn't faded

- E.g. *harki* 'harrow' > *harkita* 'to consider'

Importance of language and choice of words

Importance of language speakers and conscious change

Official standpoint

European Parliament (2018) & Suomen kielen lautakunta (2007):

Lingusitic sexism should be eliminated to achieve true equality

Main areas of linguistic sexism in Finnish:

- Gender-referring profession names (e.g. *asiamies* 'business+man, agent' , *järjestysmies* 'order+mies, usher')
- Asymmetric markings of gender (e.g. *lääkari* 'doctor' ~ *naislääkäri* 'female doctor')
- Generic masculinity in vocabulary (e.g. *jokamiehenoikeus* 'every+man+right')

Recommendations

Gender-inclusive profession names

- E.g. *lehtimies* 'journal+man' > *toimittaja* 'editor, journalist'
luottamusmies 'trust+mies' > *luottamushenkilö* 'trust+person, trustee'

lakimies 'law+man, lawyer' ~ *lakinainen* 'law+woman' > *juristi*

kielimies 'language+man, linguist' ~ *kielinainen* 'language+woman' > *kielentutkija*

Importance of administrative language and media

Only mentioning genders if they are relevant

- E. g. *naisautoilija pakeni poliisia* 'a female driver fled the police'

Informal communication

Gender-exclusive profession names are acceptable

- E.g. *putkimies* 'plumber' (*LVI-asentaja*)
sähkömies 'electrician' (*sähköasentaja*)

No need to change every word or expression containing masculine compounds

- E.g. *lumiukko* 'snowman', *pyykkipoika* 'laundry+boy, clothespin'
lähteä yhtenä miehenä 'leave as one man; go all together'

Outlook

Karppinen (2007):

Political pressure is needed

Tiililä (2020):

Gender-inclusive language = message of equality

Bibliography

- Baksa A. (2019). A nemek kifejezése Lukács evangéliumának finn fordításaiban. *Folia Uralica Debreceniensia* 26, 5–16.
- Engelberg, M. (2018). Miehiä ja naisihmisiä – suomen kielen seksismi ja sen purkaminen. *Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan julkaisuja* 18. Helsinki.
- European Commission (2017). Report on Equality Between Women and Men in the EU. European Union, Belgium.
- European Parliament (2018). Sukupuolineutraali kielenkäyttö Euroopan parlamentissa.
- Karlsson, F. (1974). Sukupuoliroolien kielellisistä heijastumista. *Sananjalka*, 16, 24–33.
- Heikkinen, V. (2017). Tunnekuohua, väärää tietoja, harhakäsityksiä – kieli ja sukupuoli ovat tulenarka yhdistelmä. *Aamulehti*.
- Karppinen, K. (2007). Säädöskeilen mies-loppuiset sanat. *Kielikello*, 4/2007.
- Rydman, W. (2021, July 15). Kielipelejä. Wille Rydman Blog.
https://www.willerydman.fi/blogi/2021/7/14/kielipelej?fbclid=IwAR01iyiMowwh0uyjp3JRzimVxR_Hrqla3fjOizR-iWoqwlRAPuvRTEcwIxk
- Suomen kielen lautakunta (2007). Suomen kielen lautakunnan suositus sukupuolineutraalin kielenkäytön edistämiseksi. *Kielikello*, 4/2007.
- Tiililä, U. (2020). Asiallinen, selkeä ja ymmärrettävä kieli palvelee myös tasa-arvoa. *Kielikello*, 3/2020.

Thank you for your
attention!
